

Obnovitelné zdroje energie

Ing. Edvard Sequens

**Calla - Sdružení pro záchranu
prostředí**

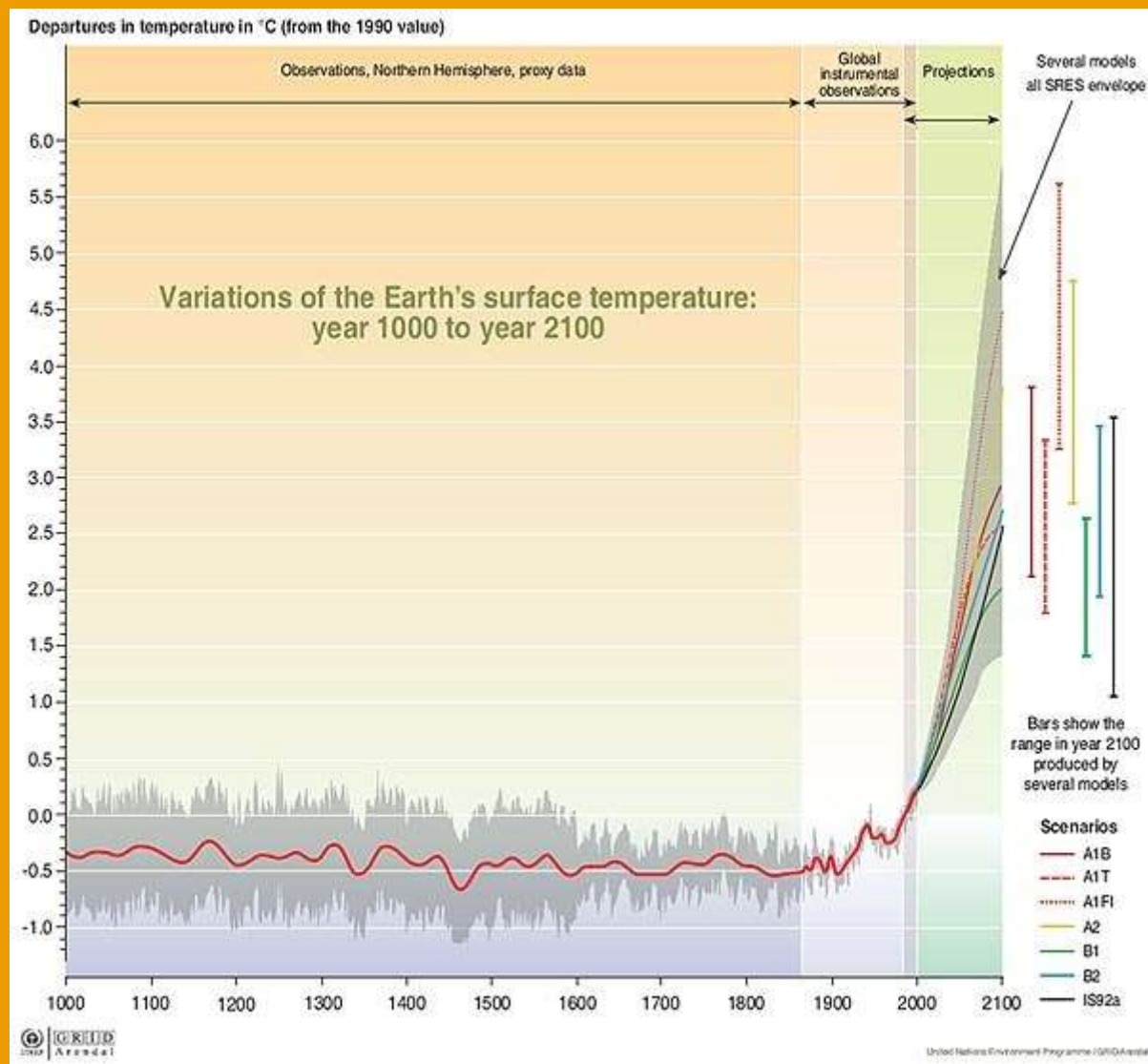
Obsah přednášky

- ☀ **Proč využívat obnovitelné zdroje**
- ☀ **Co jsou to obnovitelné zdroje energie**
- ☀ **Možnosti v ČR**
- ☀ **Politické cíle a realita**
- ☀ **Ekonomika**

Globální klimatická změna hrozí

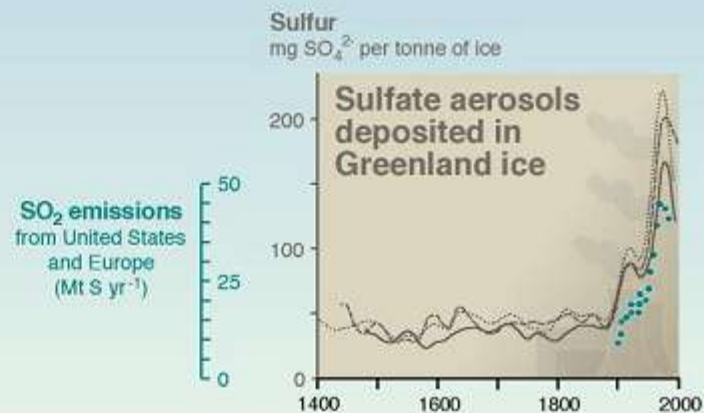
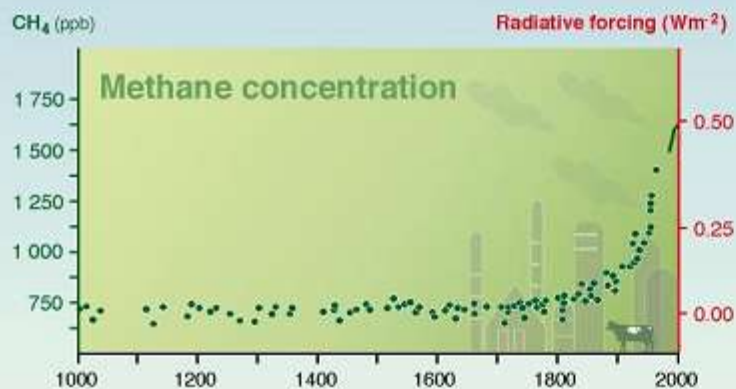
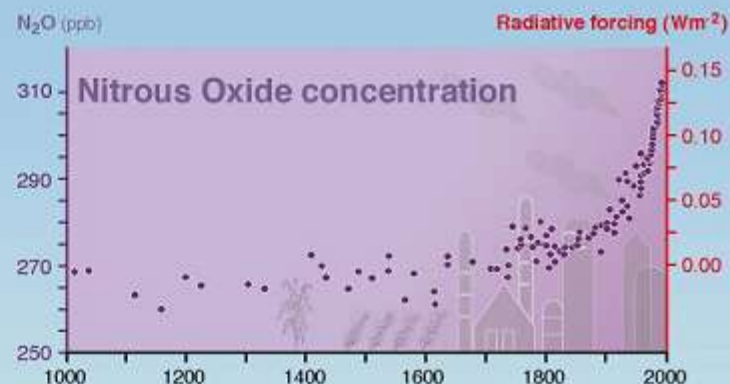
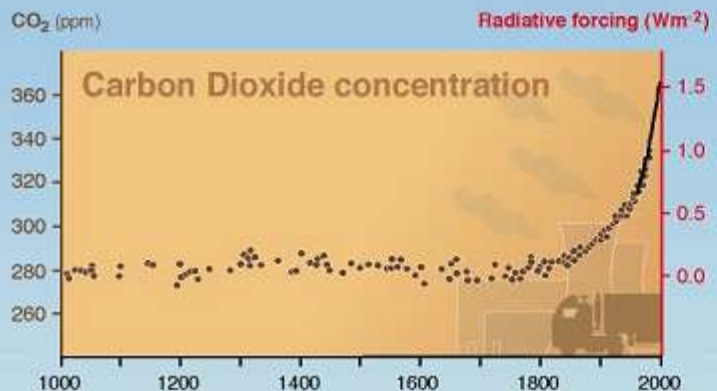
- Země se ohřívá a to nejrychleji od doby ledové.
- Prognózy: další růst teploty o 1,8 až 4 C do konce století.

Zdroj: UNEP, GRID

Globální klimatická změna hrozí

Indicators of the human influence on the atmosphere during the Industrial era

Zdroj: UNEP, WMO

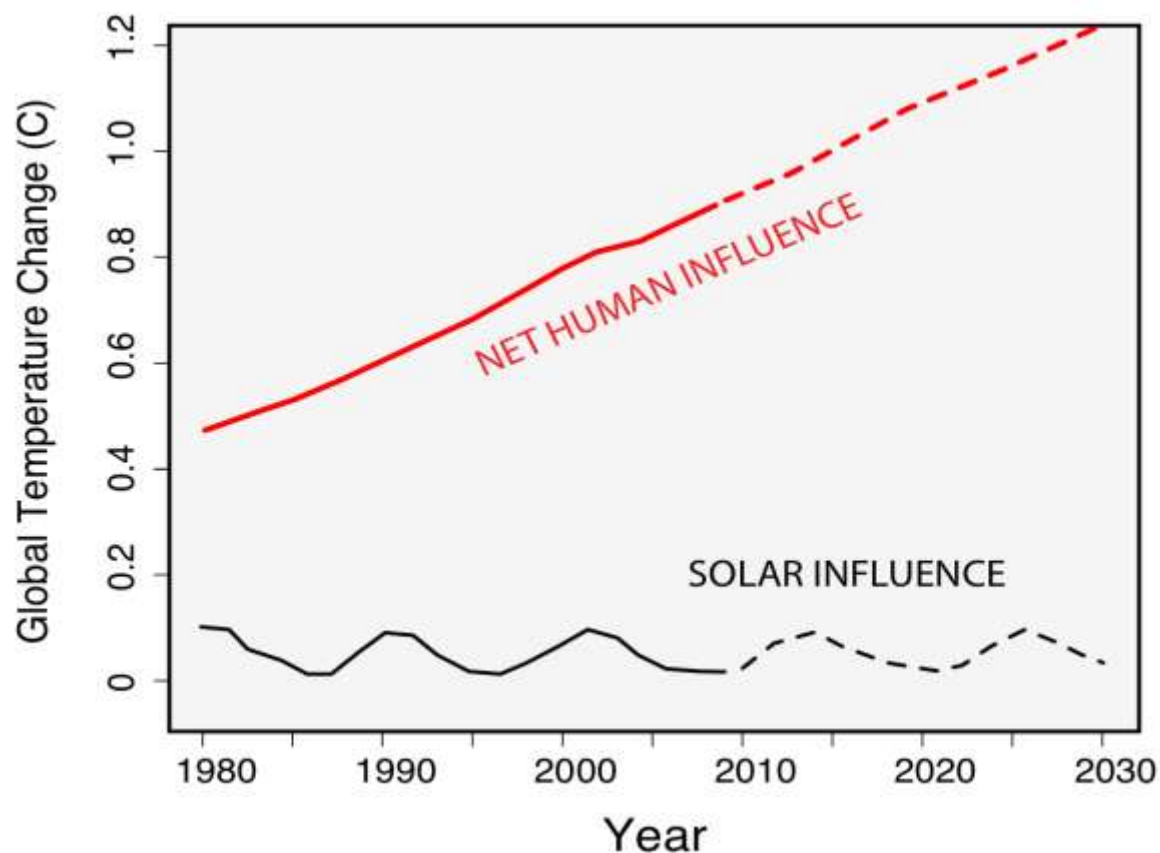
Času je málo a voda stoupá

- ☀ **Důsledky globální klimatické změny: extrémní sucha, prudké srážky, větrné smrště, vzestup hladiny oceánů, rozpad ekosystémů ...**
- ☀ **Průměrné roční škody zaviněné počasím v poslední dekádě 20. století: 40 mld USD**

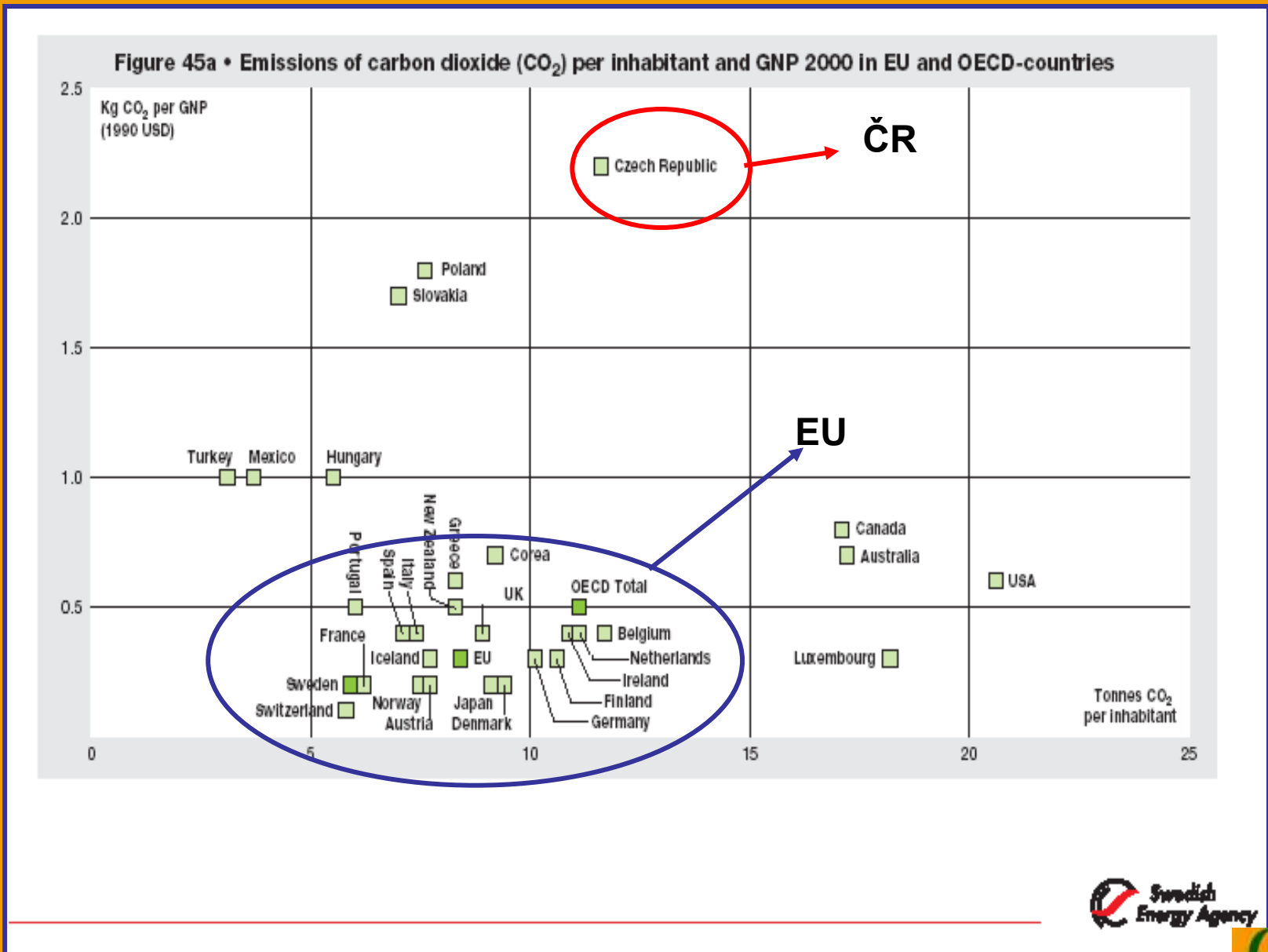
Vliv člověka na změnu klimatu

- ☀ Největší příspěvek CO_2 do atmosféry:
- spalování fosilních paliv pro energetické účely a v chemickém průmyslu
- doprava
- zemědělství

Zdroj: Kodaňská diagnóza

Měrné emise CO₂ na obyvatele a HDP za rok – srovnání ČR s EU

Nejen skleníkové plyny

Topení uhlím:

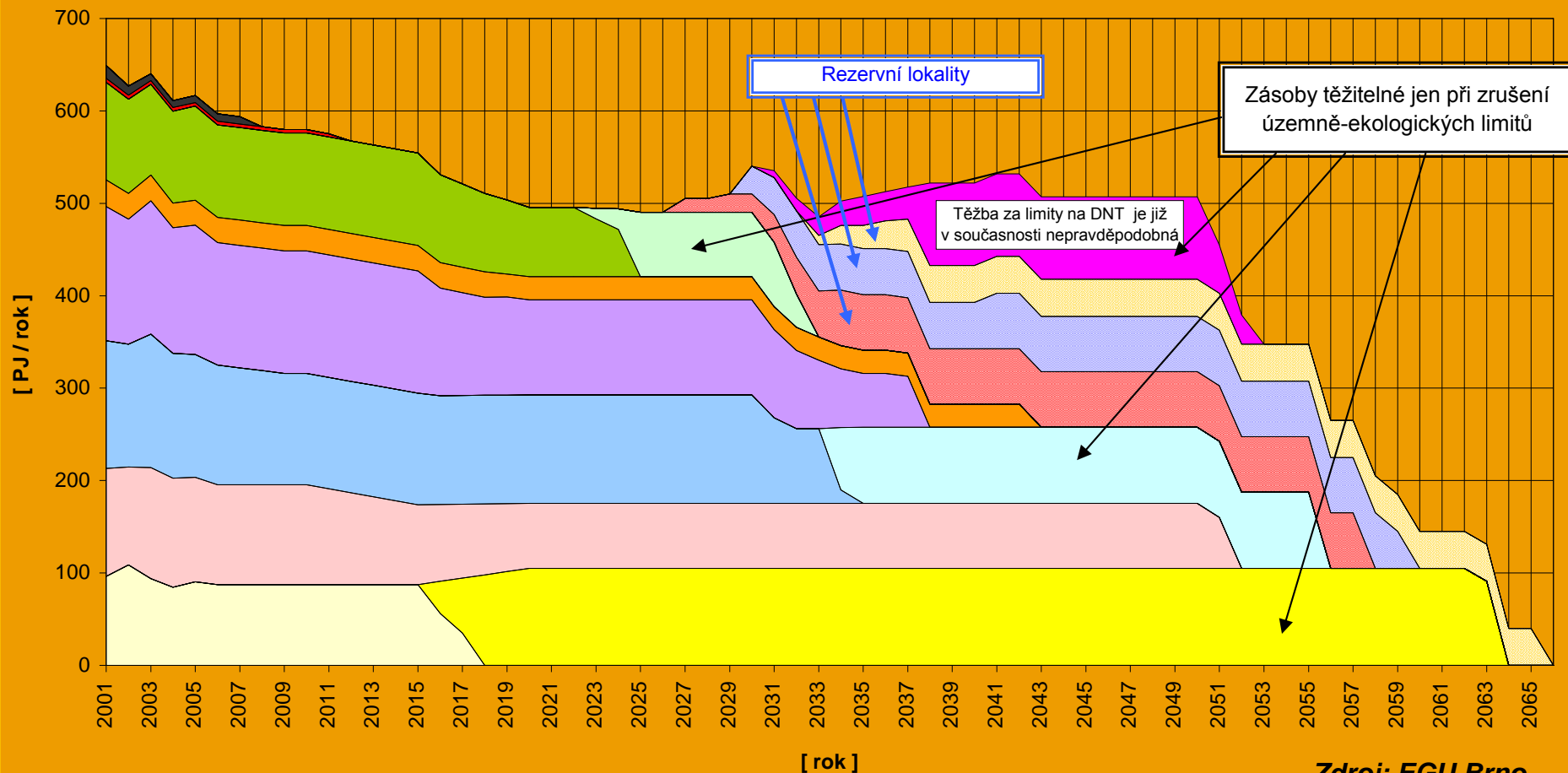
oxid uhličitý,
jedovaté plyny,
prach, devastace
krajiny
severozápadních
Čech.

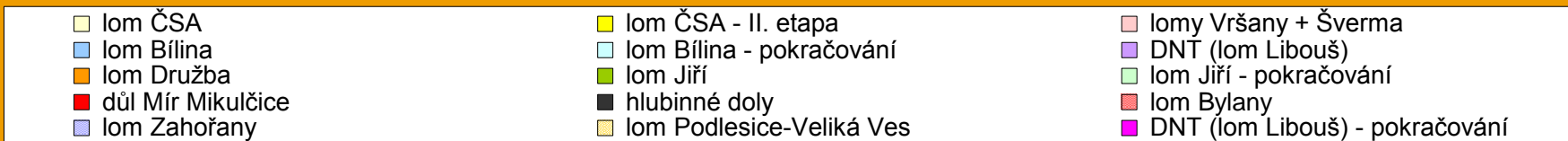

Zásoby hnědého uhlí dochází

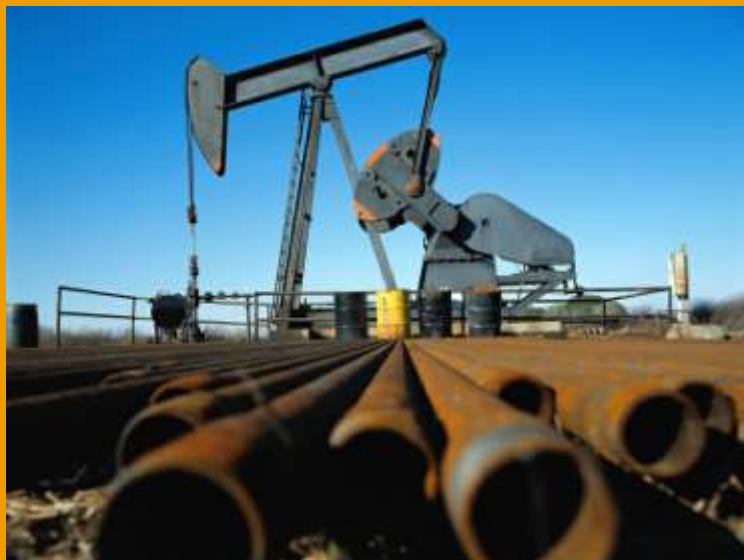
VÝVOJ MOŽNÉ TĚŽBY HNĚDÉHO UHLÍ PODLE ROZVOJOVÉ VARIANTY SE ZAHRNUTÍM REZERVNÍCH LOKALIT - podle energetického obsahu

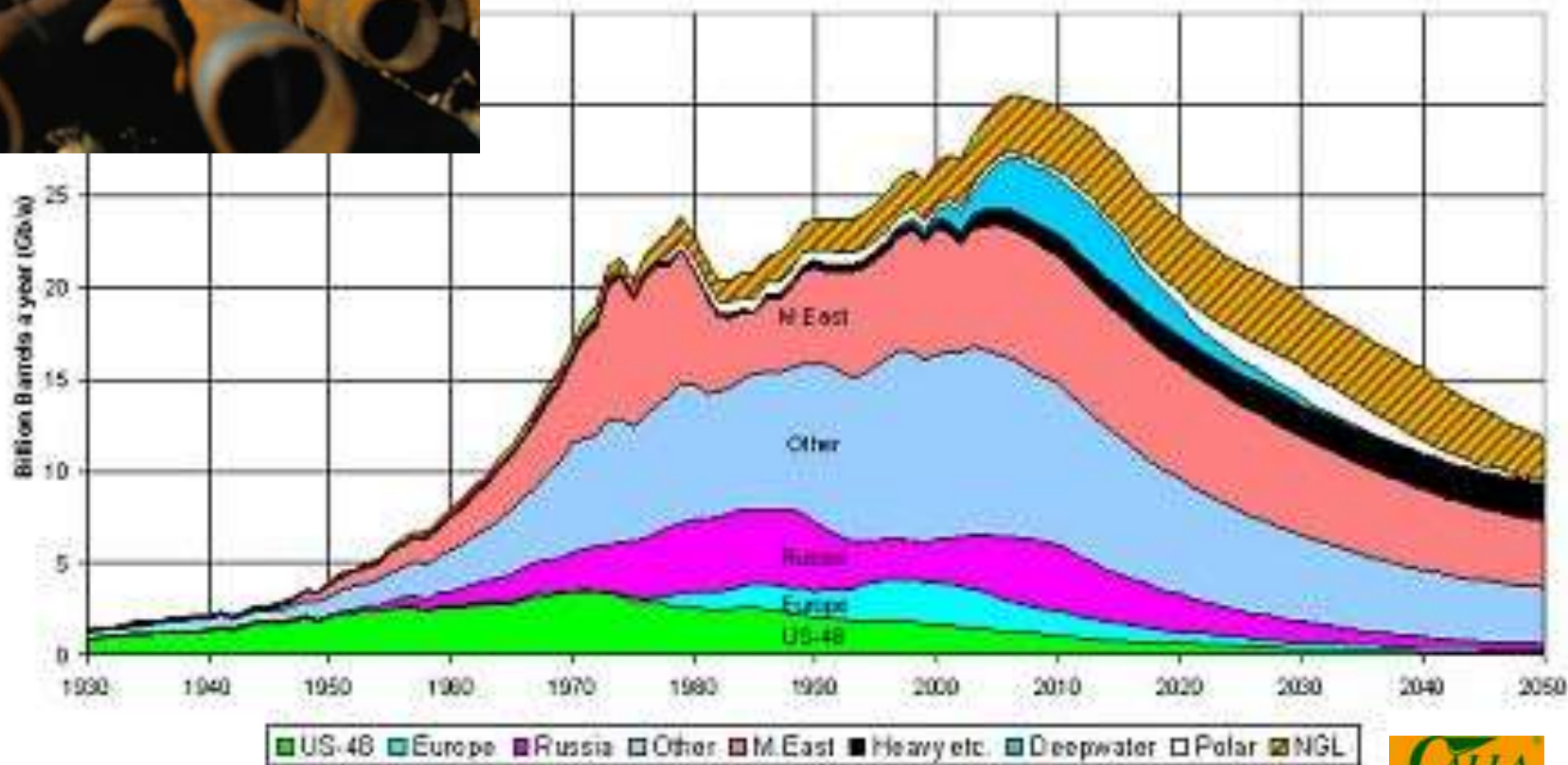
Zdroj: EGU Brno

Ropný zlom – konec blahobytné společnosti

OIL AND GAS LIQUIDS
2004 Scenario

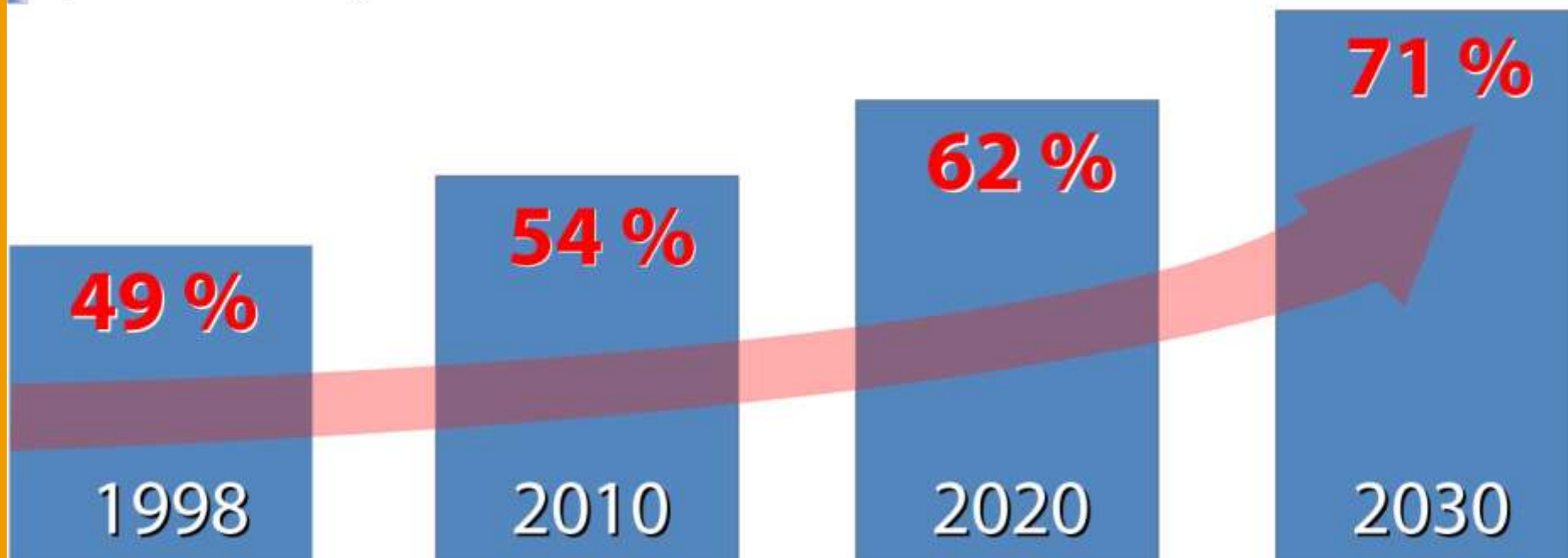
Síla Slunce

- ☀ Sluneční záření dopadající každý rok na Zemi přináší 10 000 krát více energie, než lidstvo spotřebuje
- ☀ Minimální záruční doba sluneční energie = 1 miliarda let

Obnovitelné zdroje a závislost dodávek energie

Při zachování současné struktury zásobování energií:
Vzrůst závislosti Evropské unie na dovozu surovin
pro zásobení energií.

Zdroj: Evropská komise

Obnovitelné zdroje a příspěvek k zaměstnanosti

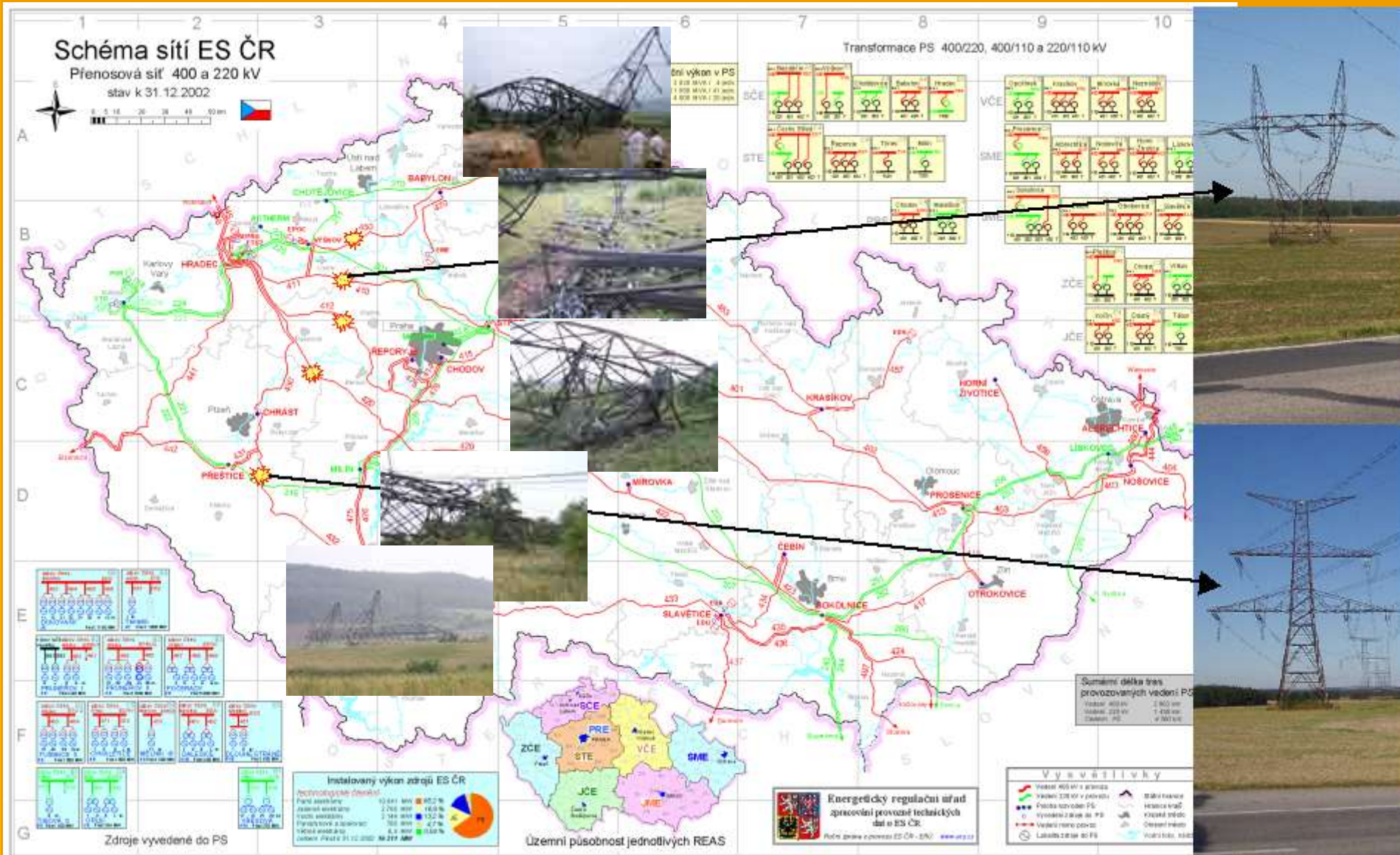
	výroba, inženýring, výstavba a montáž	obsluha, údržba a opravy	produkce paliva
	člověkoroků	pracovní místa/rok	pracovní místa/rok
Větrné elektrárny	41 537	1 038	0
Malé vodní elektrárny (< 10 MW)	14 840	185	0
Velké vodní elektrárny	0	0	0
Elektrárny spalující biomasu	56 180	1 410	1 504
Elektrárny využívající geotermální energii	372	55	0
Fotovoltaické elektrárny	3 749	86	0
Celkem	116 679	2 774	1 504

Zdroj: CityPlan

- ☀ **příspěvek k zaměstnanosti**
– dává práci v místě, pomoc lokální ekonomice

Obnovitelné zdroje a bezpečnost dodávky energie

Zdroj: CityPlan

Máme šanci?

- **Řešení s nejlepším efektem:**
- **Razantní snížení spotřeby energie**
- **Náhrada nyní dominantního čerpání neobnovitelných zdrojů energie zdroji čistými – obnovitelnými**

Obnovitelné zdroje energie

Sluneční záření

Vítr

Biomasa

Vodní toky

Energie mořských vln

Teplo z malých hloubek povrchu

Země a vody

Sluneční energie

Geotermální energie
(teplo z hlubin Země)

Teplo Země

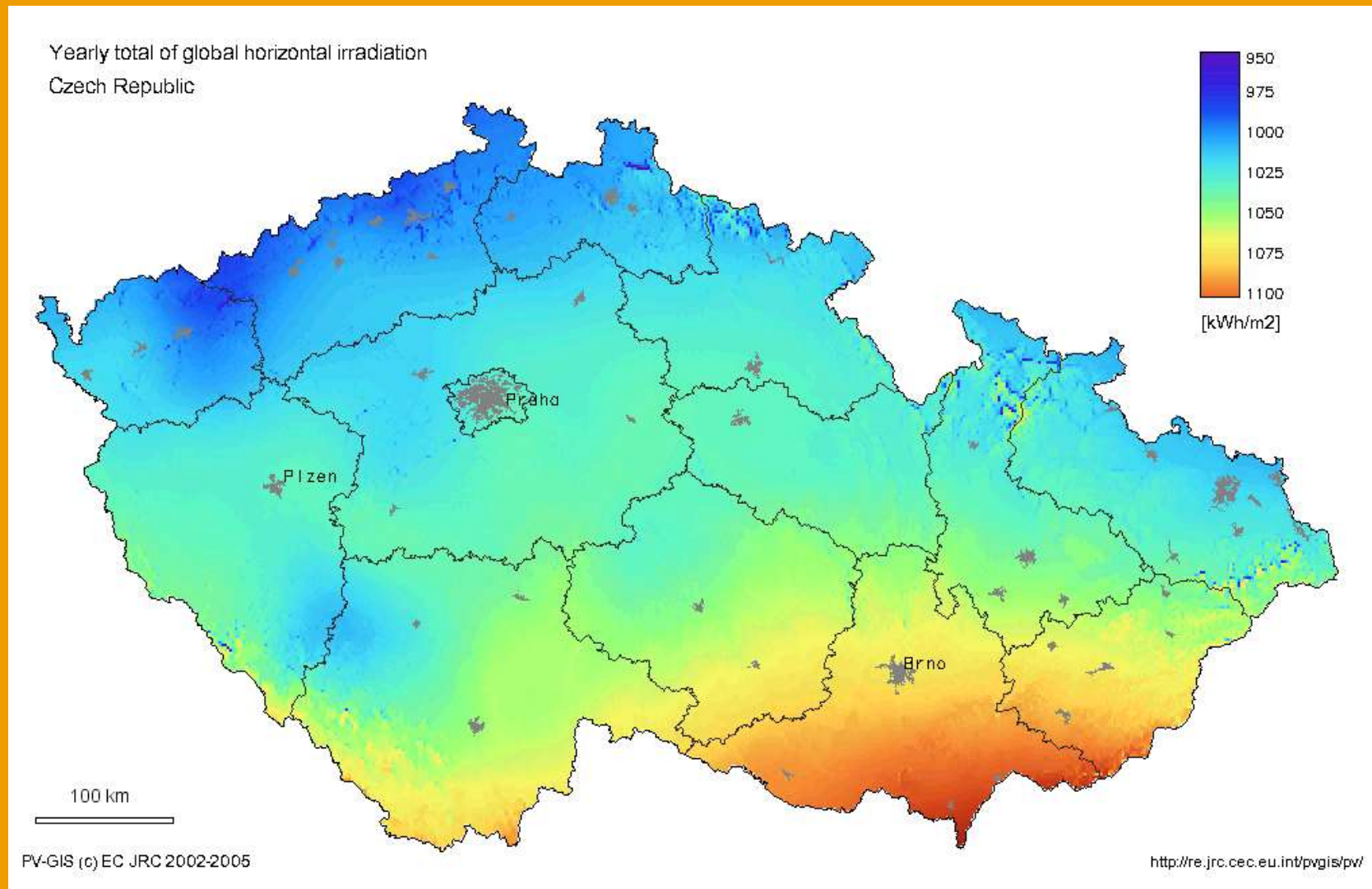
Energie přílivu a odlivu

Energie rotace Země spojená s přitažlivostí Měsíce a Slunce

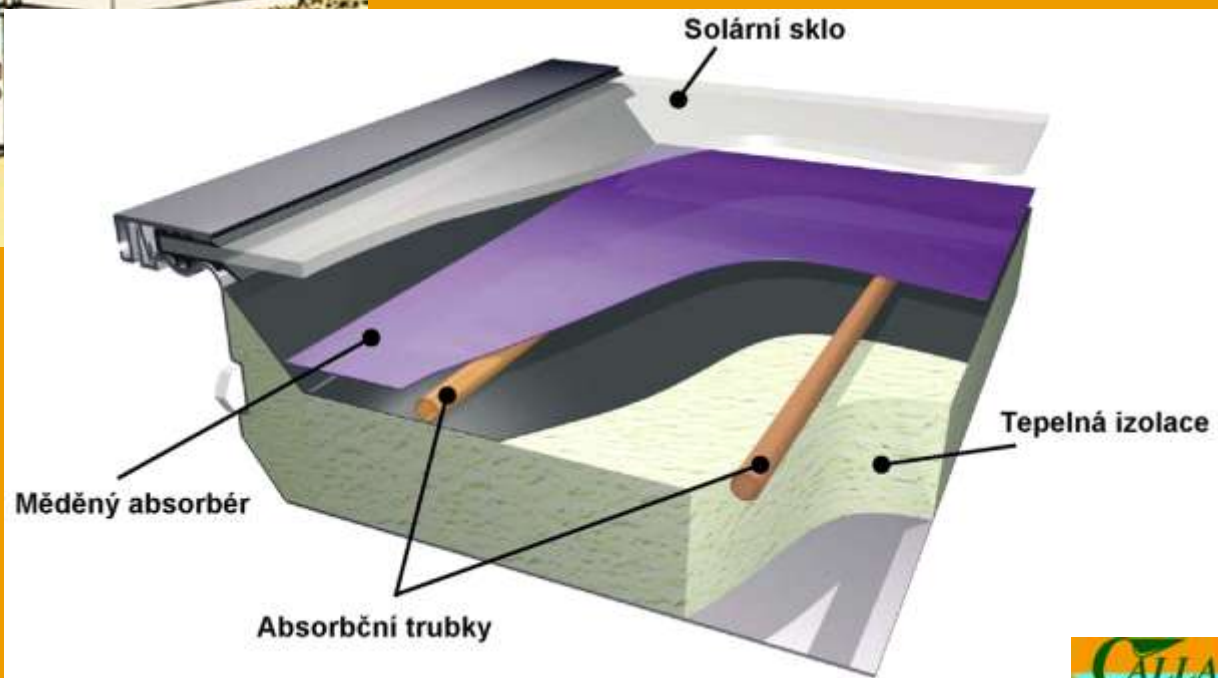
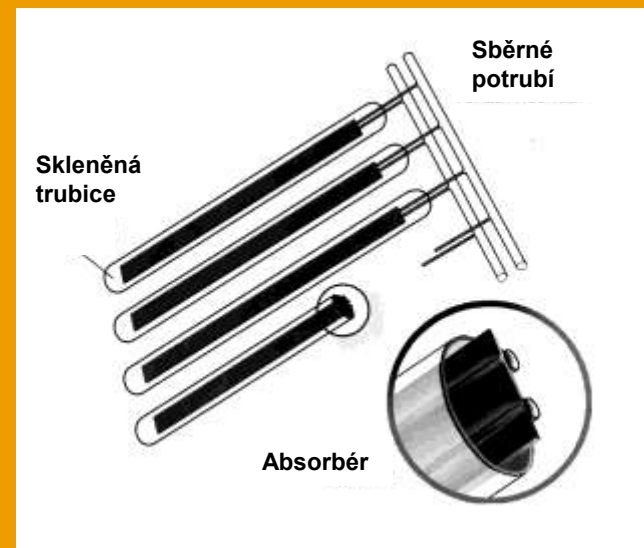
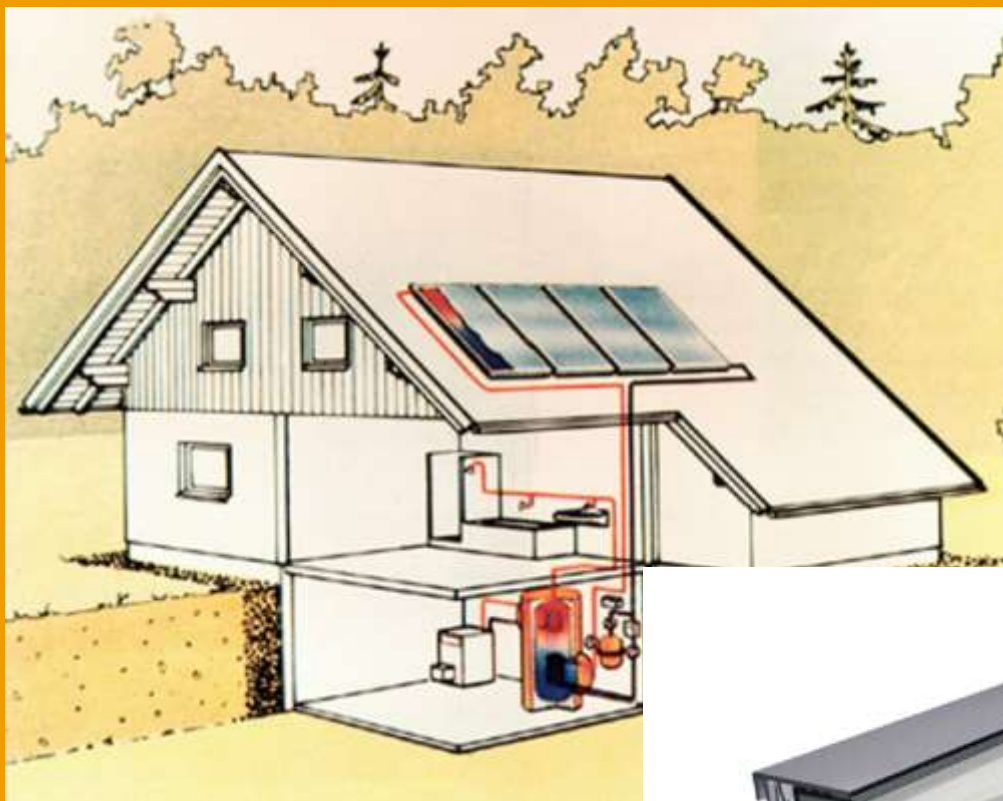

Sluneční energie v ČR – globální sluneční záření

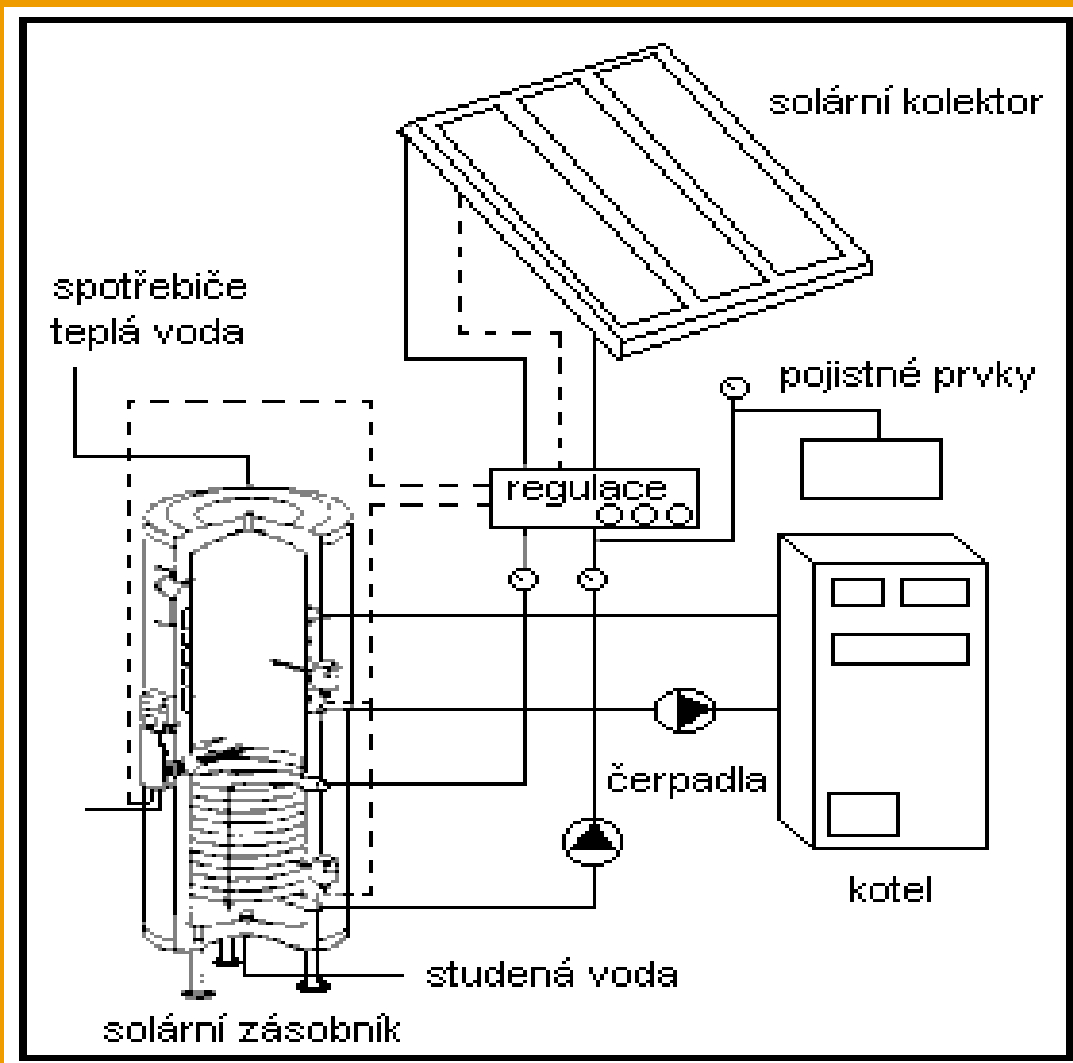

Zdroj: Joint Research Centre

Solární systémy na ohřev

Solární systémy na ohřev

Kolektor - zachycuje dopadající záření a mění jej v teplo

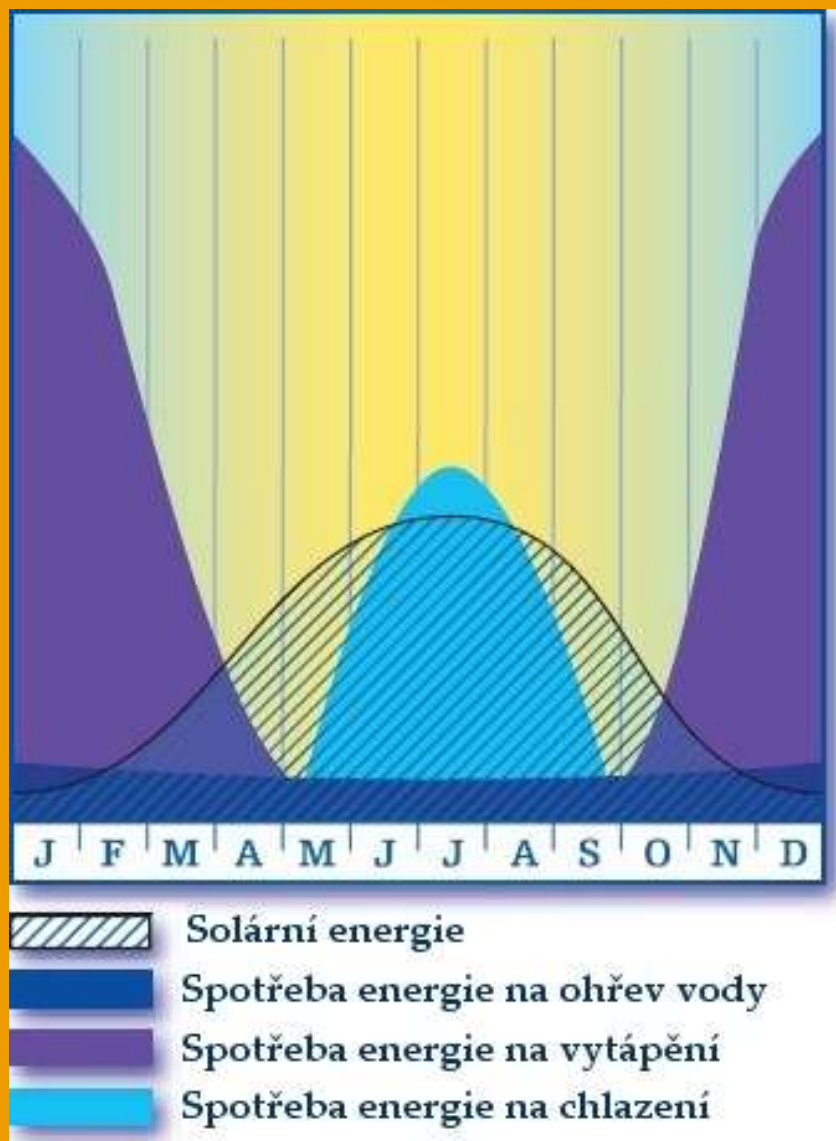
Zásobník - uchovává teplo pro dobu kdy slunce nesvítí

Zařízení pro přenos tepla - zajišťuje transport tepla z kolektoru do zásobníku

Regulační zařízení - zajišťuje, že teplo je přenášeno jen když je teplota v zásobníku nižší než v kolektoru

Pomocný zdroj - zajišťuje ohřev vody v delším období bez slunečního svitu

Roční pokrytí spotřeby tepla ze solárního systému v rodinném domě

Potenciál využití tepla v ČR ze Slunce

teplo z termosolárních panelů výhled k r. 2050

období	současnost	2010	2020	2030	2040	2050
PJ	0,15	0,28	2,25	4,12	6,25	8,3

Zdroj: Nezávislá energetická komise

Ohřev vody a přitápění v rodinném domě

Ohřev vody v bytových domech

Fotovoltaika

Potenciál výroby elektřiny v ČR ze Slunce

fotovoltaika výhled výroby k r. 2050

období	současnost	2010	2020	2030	2040	2050
TWh	0,01	0,15	0,98	5,67	12,34	18,24

Zdroj: Nezávislá energetická komise

Solárně termická výroba elektřiny

Energie z biomasy

Energie z biomasy – potenciál energeticky využitelné lesní biomasy

Dendromasa použitelná pro energetické účely	celkem (tis.m ³)
palivové dřevo	1 225
zbytky po těžbě v lese	1 768
dřevní odpad ze zpracování dřeva a dřevařské výroby	3 195
probírky	4 420
prořezávky	88
Dendromasa pro energetiku celkem v tis.m³/rok	10 695

Zdroj: ÚHÚL 2007, ČSÚ

energeticky využitelná dendromasa	m ³	10 695 000
	t	5 375 521
	PJ	84,1

Zdroj: Nezávislá energetická komise

Energie z biomasy – potenciál v zemědělství

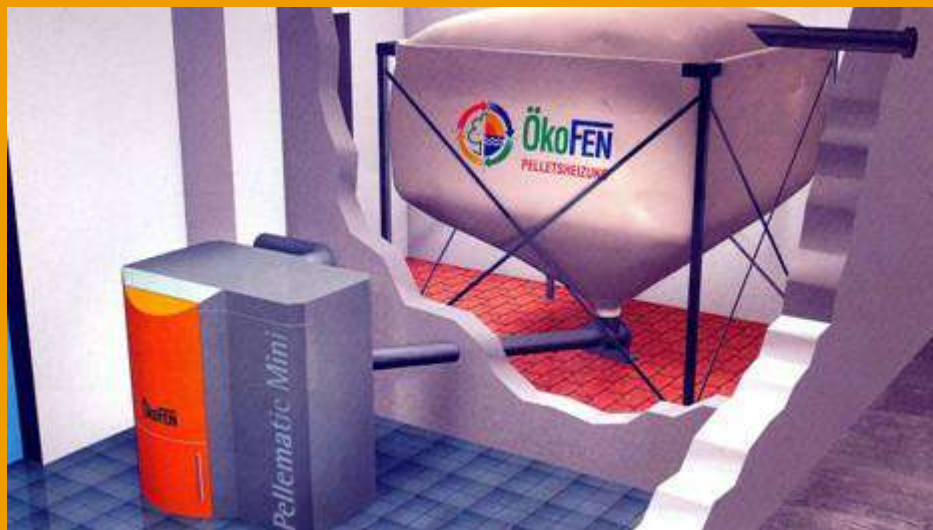
Orná půda pro energetické účely (cca 1 mil. ha)	132
Sláma z potravinové produkce	38
Trvalé travní porosty	20
Ostatní plochy	3
Celkem ze zemědělské půdy (na poli)	194 PJ

Zdroj: Nezávislá energetická komise

Energie z biomasy – kotle pro domácnosti

Energie z biomasy – peletové kotle pro domácnosti

Energie z biomasy – velké kotle

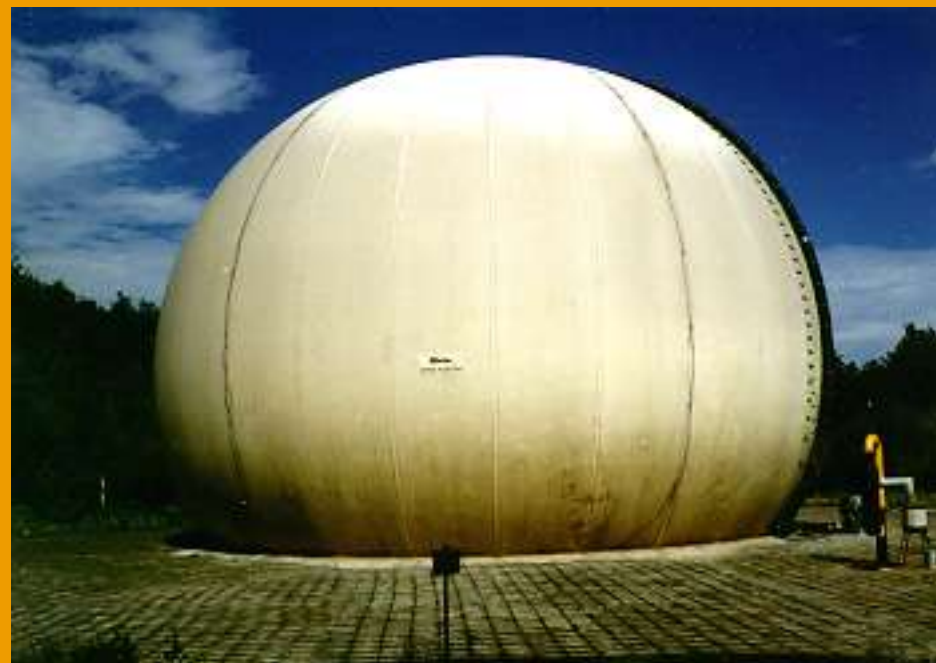
Energie z biomasy – využití bioplynu

Celkový energetický potenciál biomasy

biomasa						
období	současnost	2010	2020	2030	2040	2050
PJ	74	108	214	246	263	280

Zdroj: Asociace pro využití obnovitelných zdrojů energie

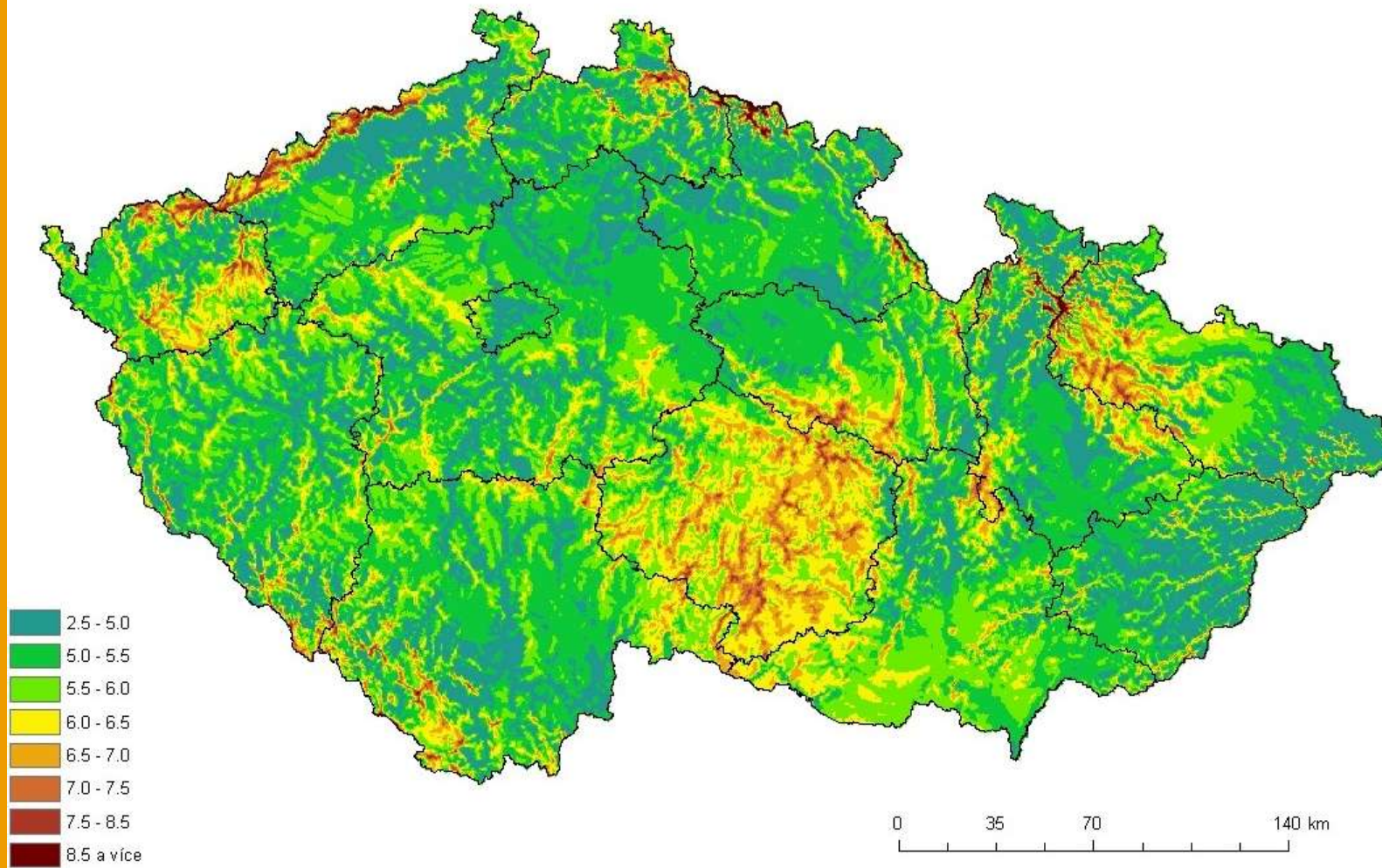
Kogenerace

Větrná energie

Výsledné pole průměrné rychlosti větru v m/s ve výšce 100 m

Zdroj: Ústav fyziky atmosféry AV ČR

Větrná energie

Potenciál výroby elektřiny z větru v ČR

výroba větrných elektráren výhled k r. 2050

období	současnost	2010	2020	2030	2040	2050
TWh	0,2	0,60	2,55	4,71	5,5	6

Zdroj: Nezávislá energetická komise

Vodní energie

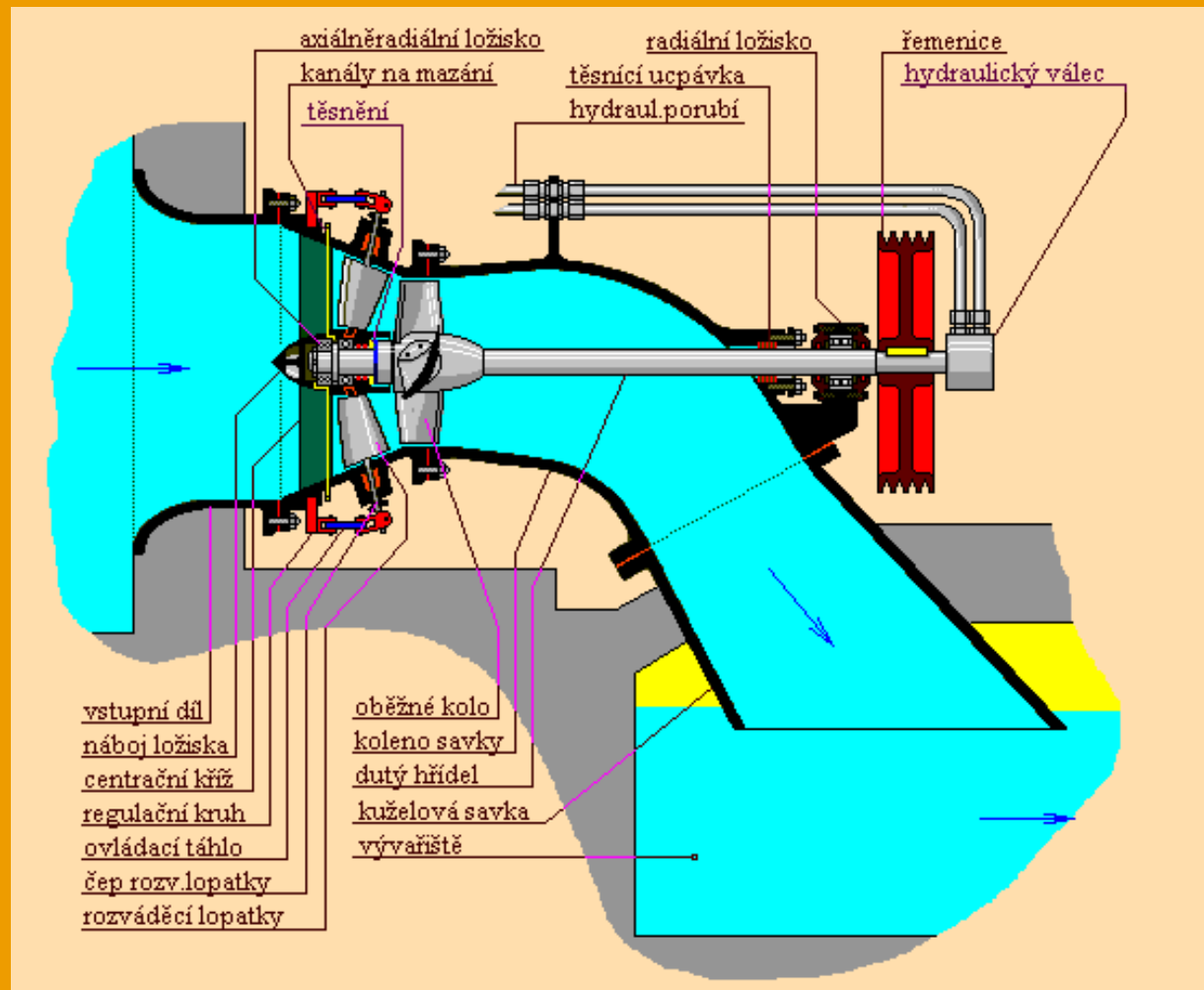
Potenciál vodní energie v ČR

Výroba ve vodních elektrárnách do r. 2050 bez PVE

období	současnost	2010	2020	2030	2040	2050
TWh	2,11	2,14	2,43	2,48	2,56	2,56

Zdroj: Nezávislá energetická komise

Vodní turbíny

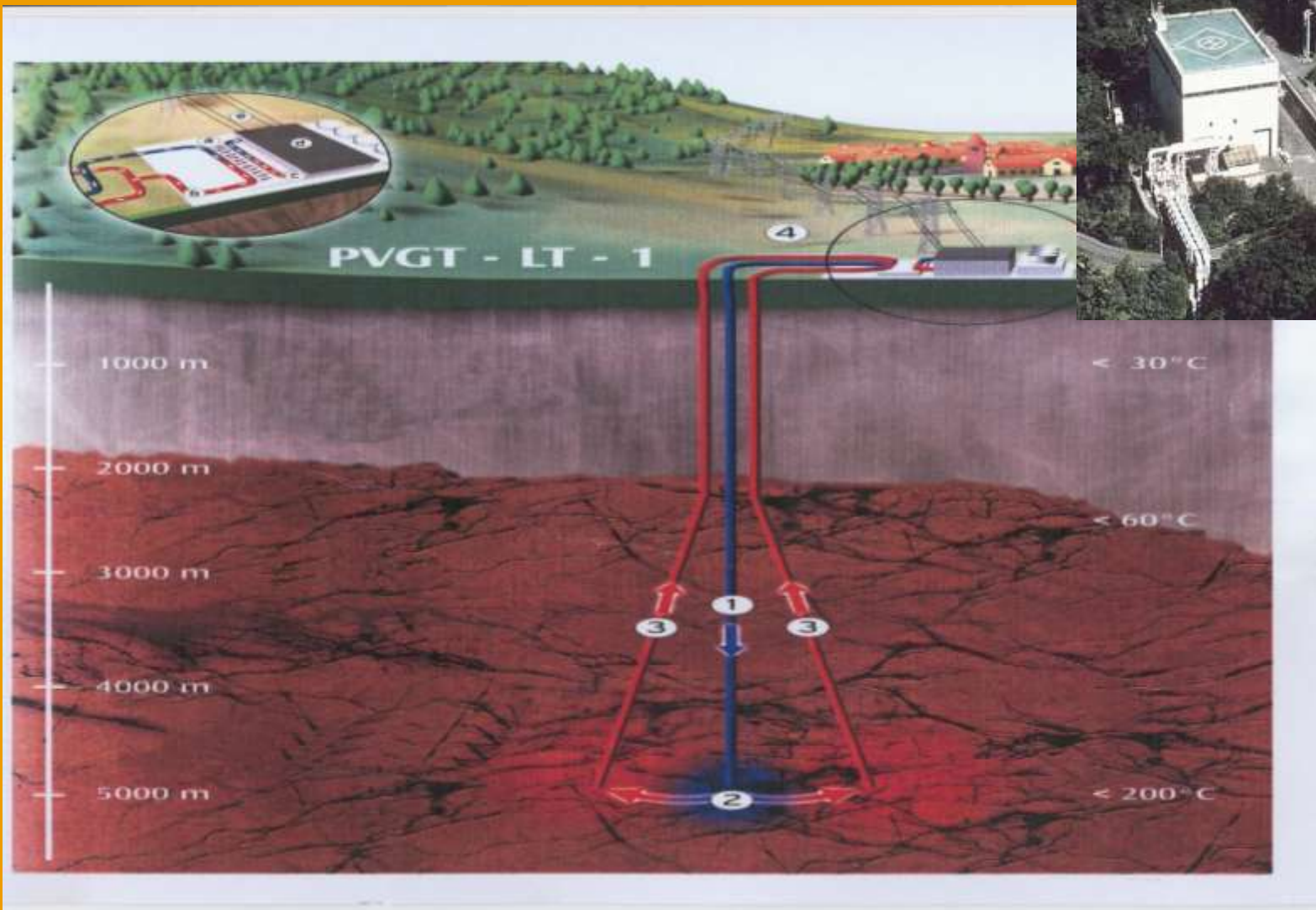

Kaplanova turbína

Geotermální energie – hlubinné vrty

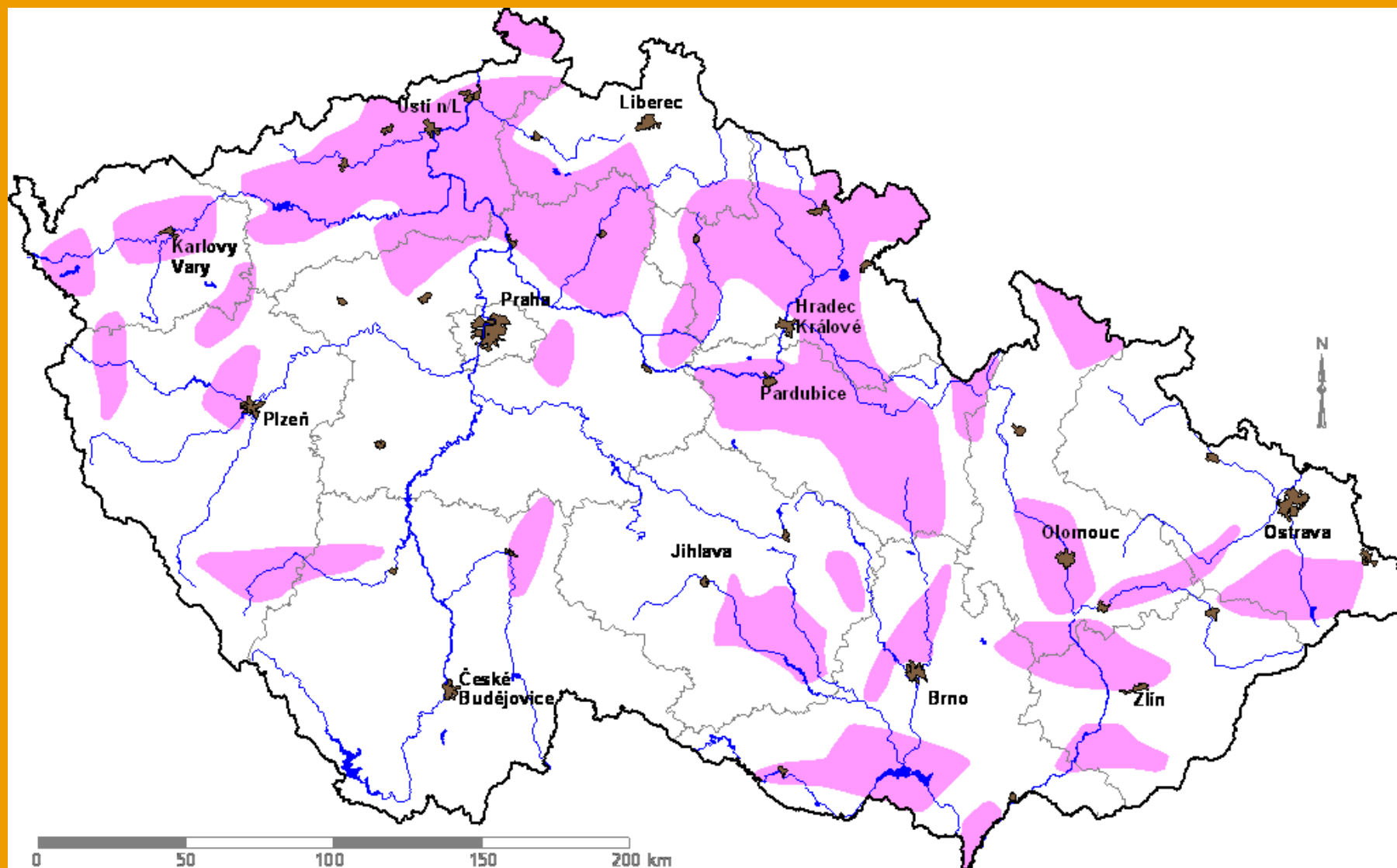
elektrina z geotermálu výhled do r. 2050

období	současnost	2010	2020	2030	2040	2050
TWh	0	0	0,48	9,1	14	24

Zdroj:
Nezávislá
energetická
komise

Geotermální energie – možnosti v České republice

Geotermální energie – tepelná čerpadla

Potenciál výroby tepla z geotermální energie v ČR

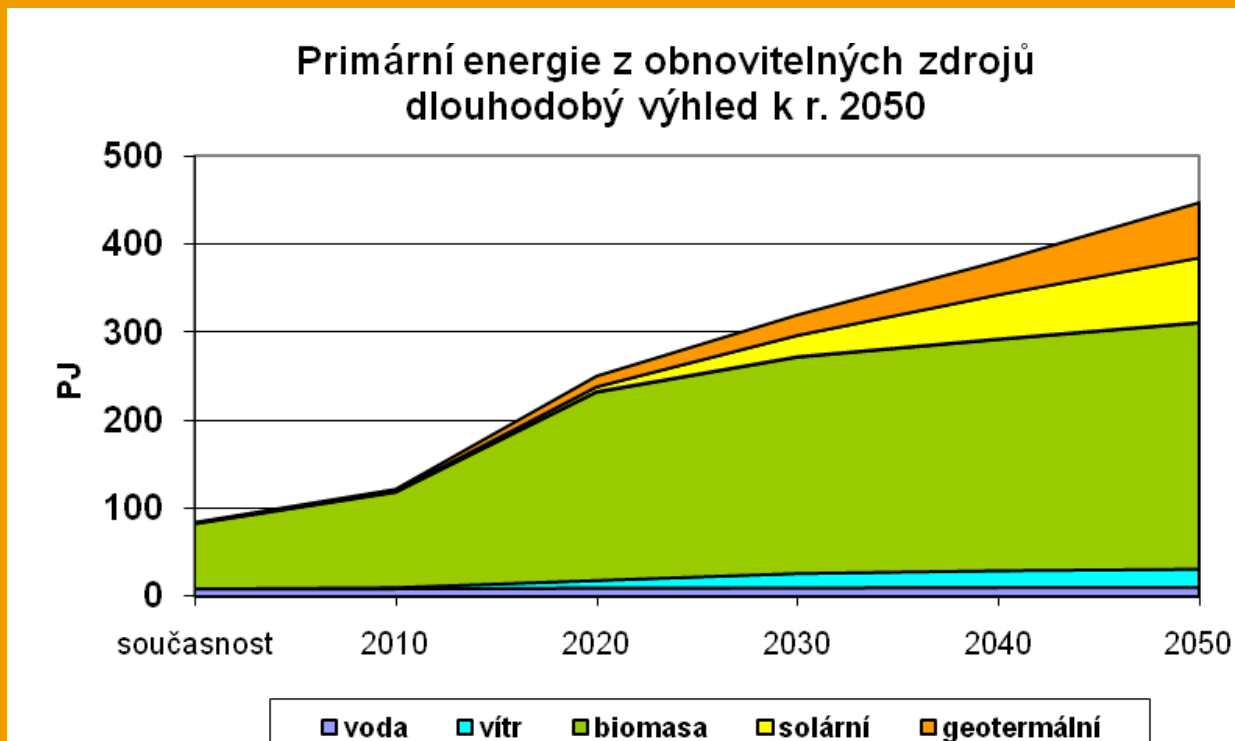
teplo z geotermálu

období	současnost	2010	2020	2030	2040	2050
PJ	0,96	2,20	10,5	17,7	23,4	26,9

Zdroj: Nezávislá energetická komise

Potenciál obnovitelných zdrojů v ČR do roku 2050

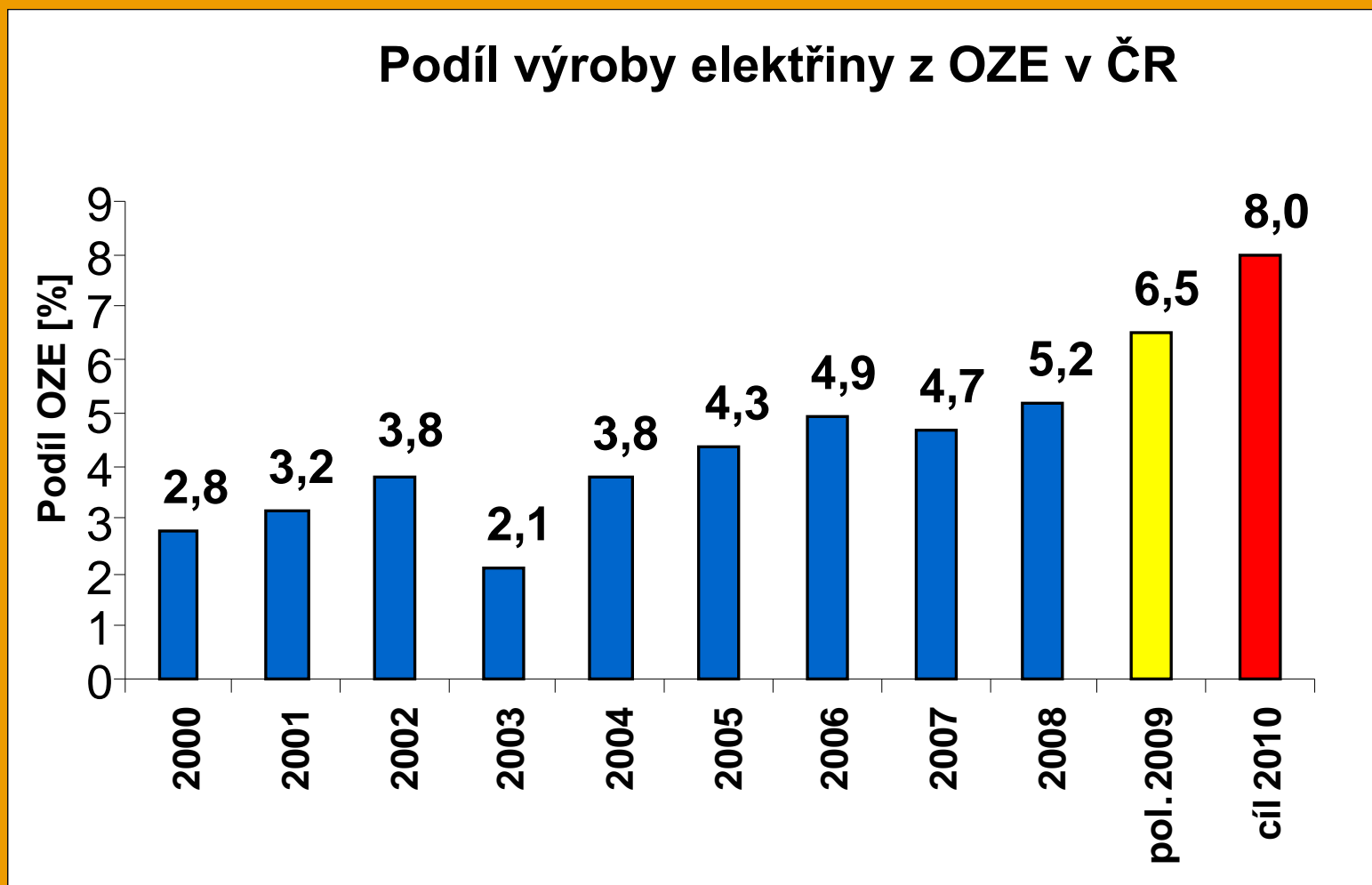

Dlouhodobý výhled primární energie z obnovitelných zdrojů [PJ]						
	současnost	2010	2020	2030	2040	2050
Voda	7,6	7,7	8,7	8,9	9,2	9,2
Vítr	0,7	2,2	9,2	17,0	19,8	21,6
Biomasa	74	108	214	246	263	280
Solární	0,2	0,8	5,8	24,5	50,7	74,0
Geotermální	1,0	2,2	12,2	23,4	38,3	63
Celkem	83	121	250	320	381	448

Zdroj: Nezávislá energetická komise

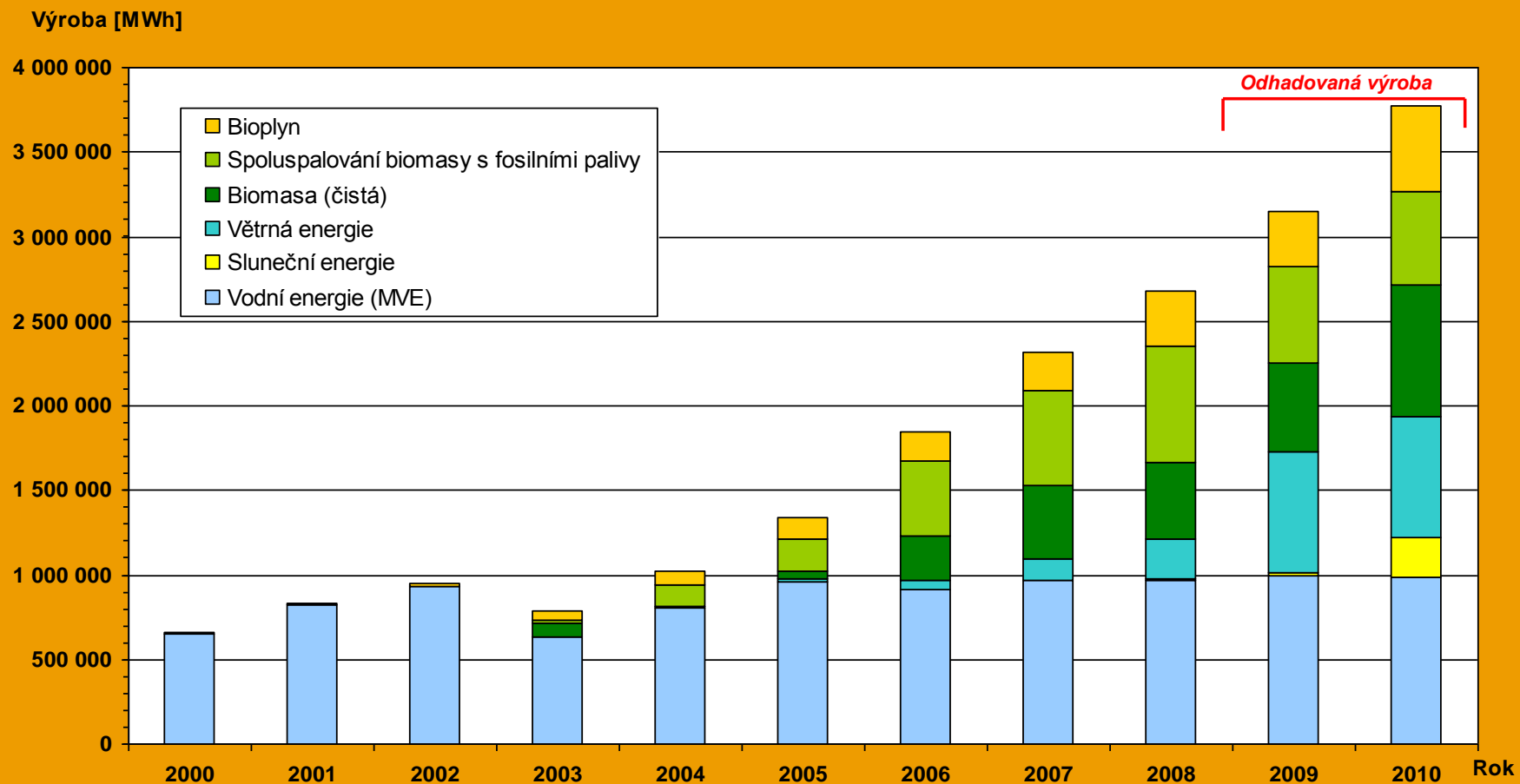
Dosavadní plnění závazků ze strany ČR

Zdroj: Energetický regulační úřad

Dosavadní výroba elektřiny z OZE

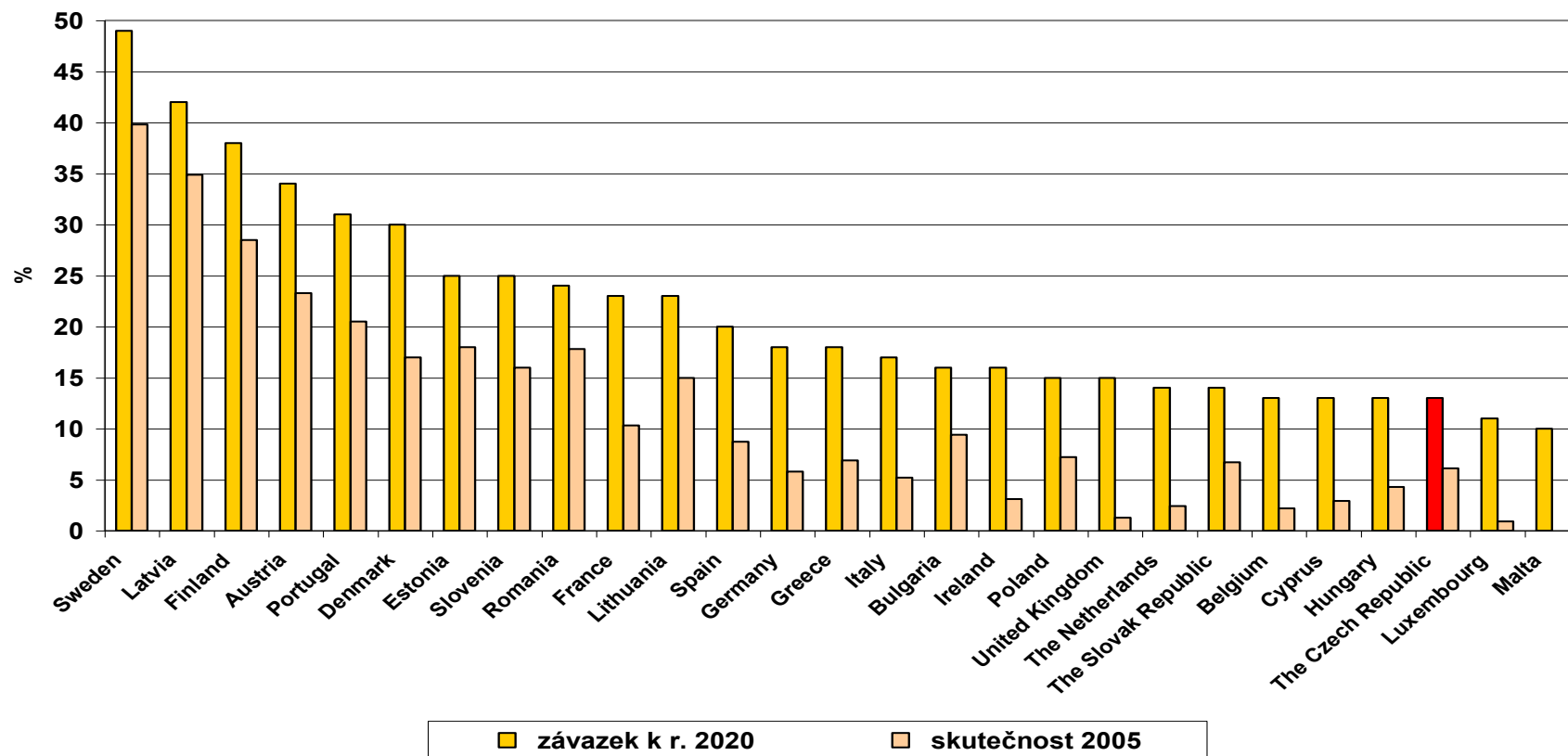
Obr. Vývoj výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů energie (OZE) v ČR

Zdroj: Energetický regulační úřad

Politika Evropské unie na poli obnovitelné energie

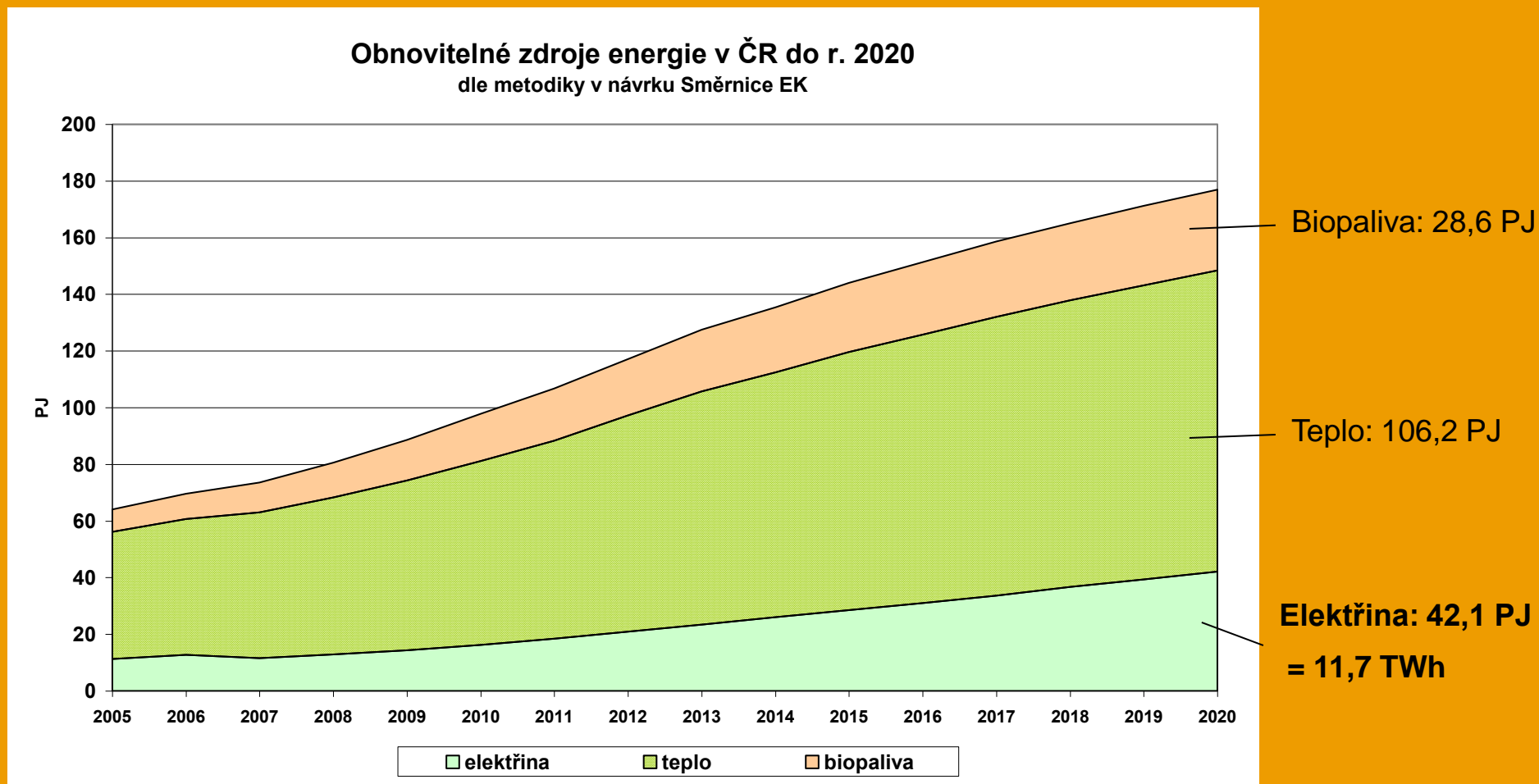
Návrh Směrnice EU o podílu OZE

Zdroj: Evropská komise

Cíl pro ČR v roce 2020: 13 % energie z OZE na konečné spotřebě

Možnosti naplnění závazku do roku 2020

Konečná spotřeba energie dle NEK v roce 2020: 1272,4 PJ

Celkem OZE: 176,9 PJ = 13,9 %

Zákon č. 180/2005 Sb. o podpoře výroby elektřiny z OZE

- Podpora je stanovena ERÚ odlišně s ohledem na druh obnovitelného zdroje a velikost instalovaného výkonu, u biomasy dle parametrů uvedených v prováděcím předpise
- 15 let garance
- ERÚ stanoví výkupní ceny a zelené bonusy tak, aby byly vytvořeny podmínky pro naplnění indikativního cíle v roce 2010
- Možnost výběru podpory – minimální výkupní ceny nebo zelené bonusy

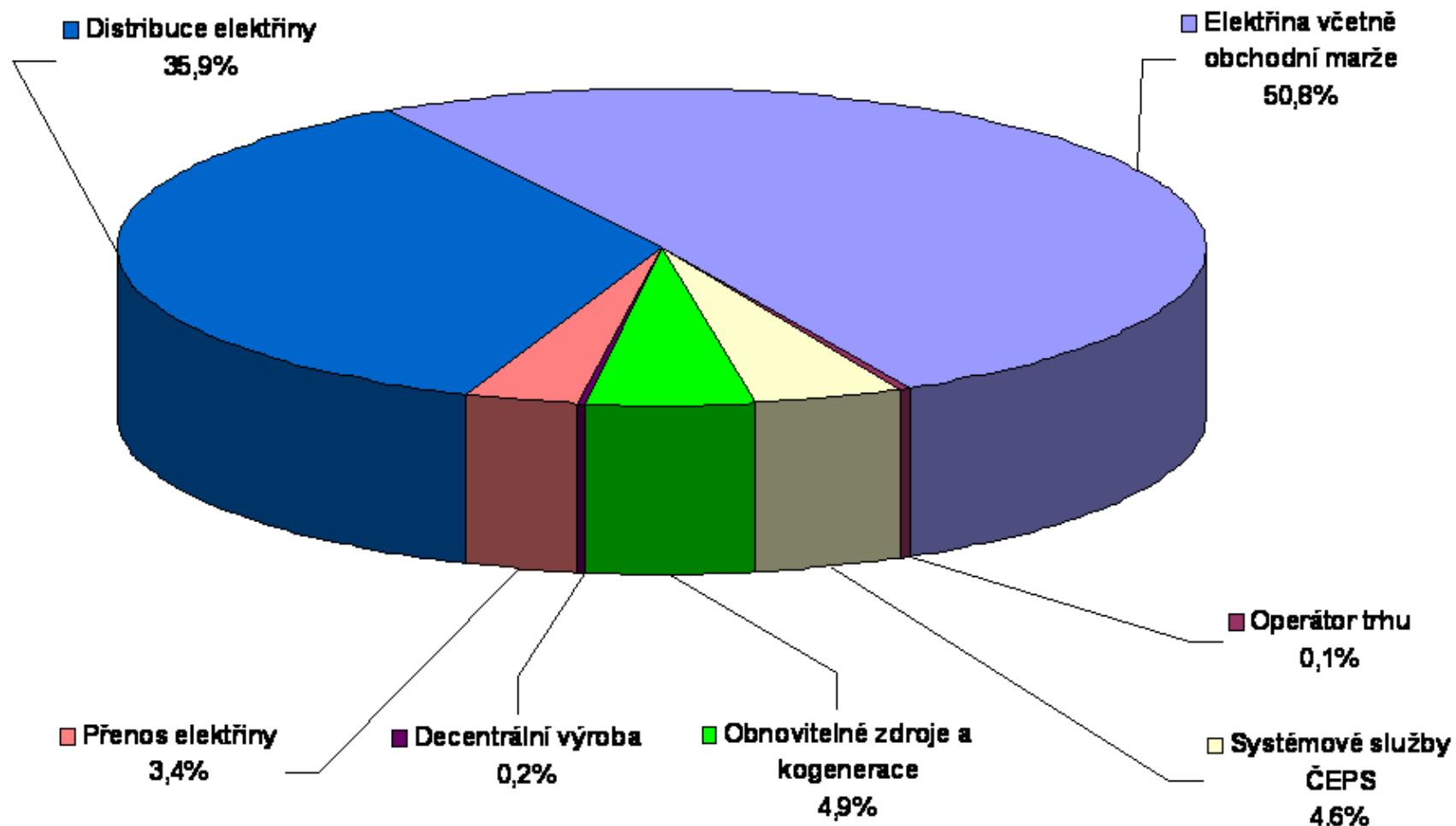
Výkupní ceny

- Kupujícím je provozovatel přenosové nebo distribuční soustavy
- U nových výroben se výkupní ceny mohou snížit o max. 5 %
- Pro stávající výroby je zaručeno zvyšování výkupních cen v budoucnosti
- Větší jistota

Zelené bonusy

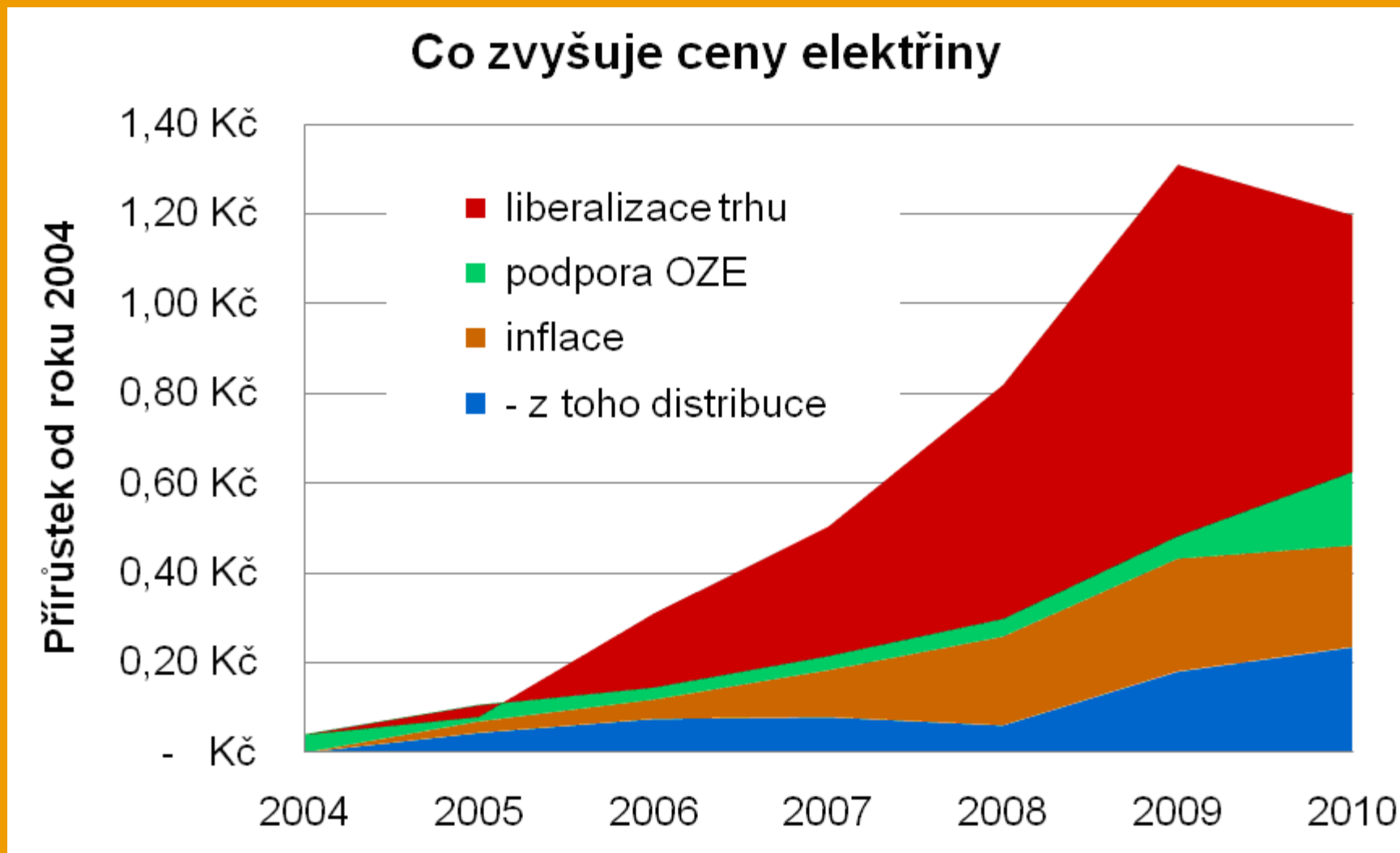
- Kupujícím je obchodník s elektřinou nebo oprávněný zákazník
- Provozovatel přenosové nebo distribuční soustavy hradí cenu zeleného bonusu
- Možné uplatnit i pro vlastní spotřebu
- Vyšší výnos
- Větší riziko

Cena obnovitelných zdrojů na ceně elektřiny pro domácnosti - 2010

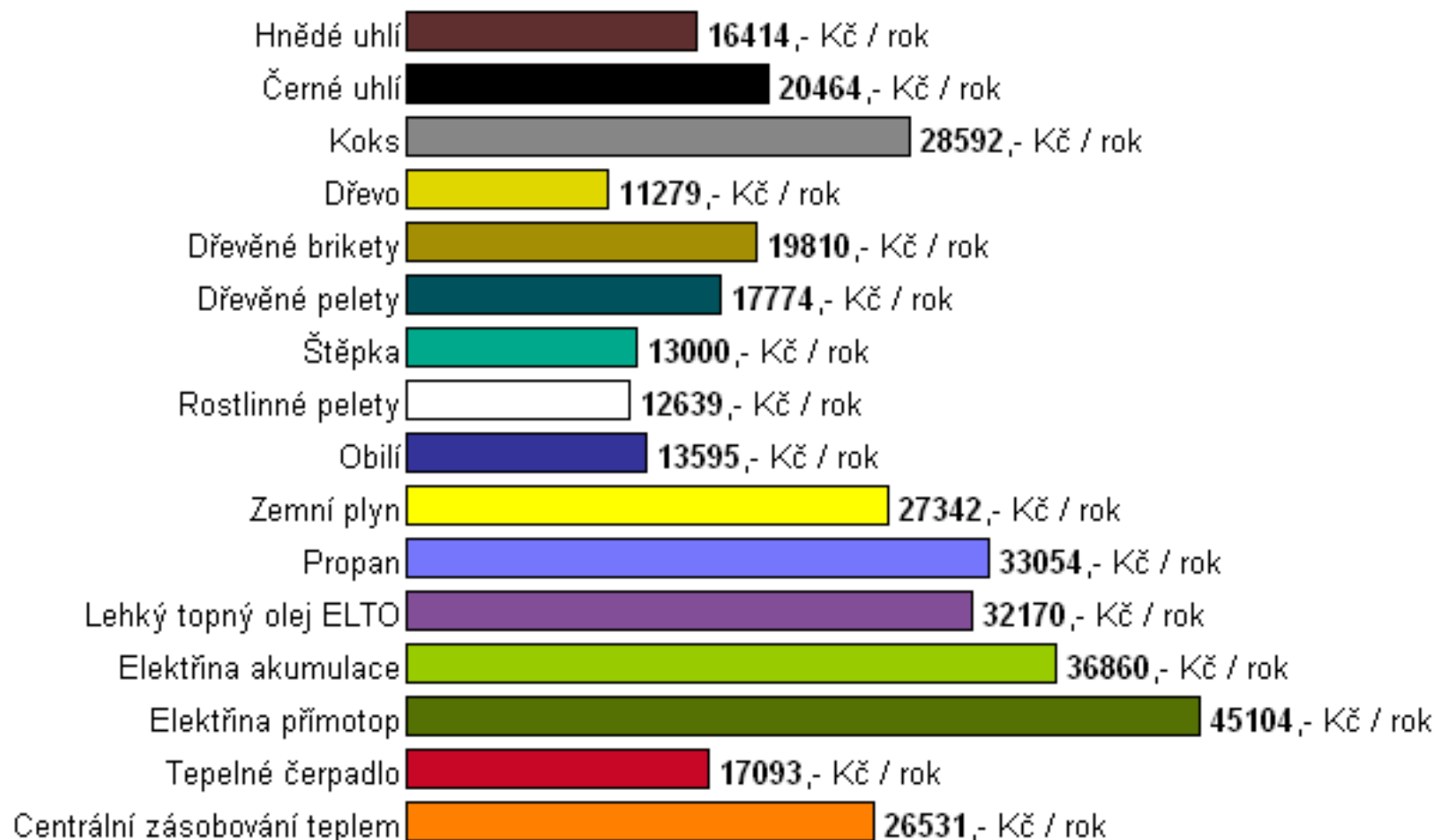
Zdroj: Energetický regulační úřad

Co zvýšilo cenu elektřiny 2004 - 2010

Zdroj: Czech RE Agency

Srovnání nákladů na vytápění

Graf: Porovnání nákladů na vytápění podle druhu paliva v domácnosti s průměrnou roční energetickou spotřebou 45 GJ na území, kde elektřinu dodává firma ČEZ a a zemní plyn RWE.

Zdroj: TZB-info, březen 2010

Zdroje dalších informací na internetu

<http://www.zdrojeenergie.cz>

<http://www.tzb-info.cz>

<http://www.biom.cz>

<http://www.solarniliga.cz>

<http://www.ekowatt.cz>

<http://mve.energetika.cz>

<http://www.zmenaklimatu.cz>

Děkuji za Vaši pozornost !

Calla – Sdružení pro záchranu prostředí
P.O.BOX 23, Fráni Šrámka 35, 370 04 České Budějovice
Tel.: 387 310 166, E-mail: edvard.sequens@calla.cz, <http://www.calla.cz>